

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У ГАЛУЗІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

А. М. БРОВДІЙ, *старший викладач кафедри правового забезпечення господарської діяльності*

Х. І. ІВАНІВ, *студентка 2 курсу, групи ЕБП 2013-1 Пр Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків*

На даний період часу інфраструктура нашої країни знаходиться в поганому стані – не здатна функціонувати на такому рівні, який необхідний для забезпечення конкурентоспроможності країни. Тому нам потрібно реалізувати такі проекти, які б забезпечували економічне зростання країни, залучили інвестиції, створили нові робочі місця. Тобто такі умови, які розвивають інфраструктуру нашої країни. Як показує закордонний досвід соціальні інфраструктурні проблеми ефективно вирішує взаємозв'язок держави і приватного сектора: державно-приватні партнерства.

Наукові дослідження щодо питань державно-приватного партнерства здійснювали В. Варнавський, А. Клименко, В. Корольов, М. Дерябіна, Є. Маліна, Р. Мартусевич, С. Сіваєв, Д. Хомченко, І. Панасенко, П. Яковлева. Державно-приватне партнерство – це угода між організаціями державного та приватного секторів стосовно надання послуг у таких сферах як створення суспільної інфраструктури, спорудження громадських об'єктів і надання інших подібних послуг.

В Україні взаємодію приватних секторів і держави регулює Закон України “Про державно-приватне партнерство”. Такий взаємозв'язок має вигоду як і для держави, так і для підприємства. Держава завдяки такому зв'язку: 1) скорочує витрати на надання послуг; 2) активізує інвестиційну діяльність; 3) економить фінансові державні ресурси; 4) покращує інфраструктуру; 5) створює робочі місця. У свою чергу підприємство: 1) залучає бюджетні кошти до проекту; 2) має доступ до раніше закритих сфер економіки (ЖКГ, інфраструктура тощо); 3) покращує роботу з державою; 4) отримує пільгові кредити під державні гарантії.

Важливо визначити найбільш перспективні галузі для застосування приватних партнерств. Інвестувати потрібно в ті, які потребують першочергового фінансування, наприклад житлово-комунальне господарство, аграрний сектор або дорожню галузь.

У світовій практиці поняття “житлово-комунальне господарство” не використовується у такому значенні як звикло населення України. Можна вважати, що близьким до нього поняттям є «інфраструктура». Світовий Банк це поняття називає «Приватне партнерство в інфраструктурі» і класифікує його в чотирьох секторах: енергетика (електрика, природний газ); телекомунікація; транспорт (аеропорти, залізниці, платні дороги); водопостачання і водовідведення (каналізація).

В усьому світі комунальні монополії – це прибутковий бізнес. Нажаль, в Україні підприємства житлово-комунальної сфери несуть мільйонні збитки. Це зумовлено рядом проблем, які негайно потрібно вирішувати:

1. Відсутній механізм, який регулює взаємодію органів виконавчої влади і приватних партнерів;
2. Відсутній єдиний орган в Україні, який би відповідав за цю сферу;
3. Застарілість нормативно-правових актів;
4. Заборона зміни державної форми власності для цілісних майнових комплексів об'єктів ЖКГ;
5. Нестача власних і бюджетних фінансових ресурсів, їх неефективне розміщення;
6. Відсутній механізм залучення позабюджетних коштів в розвиток ЖКГ;
7. Не організоване ефективне співробітництво з приватними установами і донорськими організаціями.

Розвиток приватного бізнесу в ЖКГ тільки починається. Інфраструктурне забезпечення потребує:

1. Негайного відновлення, технологічної і технічної модернізації;
2. Створення так званої Загальнодержавної стратегії впровадження державно-приватного партнерства. Згідно неї мали б висуватись основні завдання ДПП, до Державного бюджету мали б вносити суму видатків, які плануються використовувати на реалізацію таких проектів;
3. Вдосконалення нормативної бази ДПП, дотримання принципів, які вказані в Законі України «Про державно-приватні партнерства»;
4. Прозорий відбір учасників для проекту в ДПП;
5. Встановлення реформ, щодо послідовності залучення приватних партнерів до інфраструктурної галузі;
6. Проведення наукового аналізу з ДПП;
7. Визначення форм і способів реалізації ДПП відповідно до сучасних умов.

Як показав закордонний досвід, найбільш ефективною формою є концесія. Згідно ст.1 Закону України «Про концесії», термін концесія визначений як самоуправління з ціллю задоволення громадських потреб уповноваженим органом виконавчої влади чи органом місцевого самоврядування на підставі концесійного договору на платній та строковій основі юридичній або фізичній особі (суб'єкту підприємницької діяльності) права на створення (будівництво) та (або) управління (експлуатацію) об'єкта концесії (строкове платне володіння), за умови взяття суб'єктом підприємницької діяльності (концесіонером) на себе зобов'язань по створенню (будівництву) та (або) управлінню (експлуатації) об'єктом концесії, майнової відповідальності та можливого підприємницького ризику. Основні переваги концесії:

- збереження державної чи комунальної форми власності на об'єкт в час перебування його в концесії;
- об'єкт концесії сприяє розвитку конкурентоздатності національної економіки;
- зменшення національних розходів.

Отже, розвиток державно-приватних партнерств може стати рушійною силою національній економіці: зростання доходів населення, підвищення ВВП, економічне зростання, також ДПП є передумовою для інноваційного розвитку.